

Cha'aré Téhouva

Lettre 24 - Portique 3

המדריגה הג' לאו שניתק לעשה.

אמרו רבותינו זכרונם לברכה לאו שניתק לעשה אין לוקין עליו.
כגון (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. שניתק לעשה
שנאמר (שם) שלח תשלח. ואף על פי שלא היו לוקין בידי בית
דין, יש בהם שענשו חמור ונגע עד שמים משפטן נשא עד
שחקים. כגון הגזל, שנאמר (ויקרא יט) לא תגזול, וניתק לעשה
(שם ה) והשיב את הגזלה. ואמרו לא נחתם גזר דינם של דור
המבול אלא על הגזל שנאמר (בראשית ו) קץ כל בשר בא לפני
כי מלאה הארץ חמס. ואף על פי שעררה חמורה מן הגזל, מדת
עונש גזל להקריב יום אידו ולהחיש עתידות לו.

ועוד אמרו (ויקרא רבה לג:ג) סאה מלאה עונות אין מקטרג
בכולן כמו הגזל. ואמר שלמה המלך עליו השלום על אוצרות
המרמה והאונאה (משלי כא) פועל אוצרות בלשון שקר הבל
נדף מבקשי מות. פירוש אוצרות המרמה והאונאה הבל נדף
הם כי אחריתם לכליון. ועודם ברשותו צוררים הם לו ומבקשים
נפש בעליהם ומסבבים למותו. וכענין שאמר חבקוק עליו
השלום (חבקוק ב) הוי בוצע בצע רע לביתו וגו' כי אבן מקיר
תזעק וגו'. וגזל העני חייבין עליו מיתה בידי שמים שנאמר (משלי
כב) אל תגזול דל כי דל הוא ואל תדכא עני בשער כי ה' יריב
ריבם וקבע את קובעיהם נפש. פירוש - אל תגזול דל בעבור
שהוא דל ואין עוזר לו, ואל תדכא עני בשער בהכלמה ובבזיון.
ובשער, כלומר ברבים, וכענין שנאמר (ישעיה ג) מה לכם

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

תדכאו עמי ופני עניים תטחנו. כי ה' יריב ריבם אחר שאין להם סומך ומי שיטעון ויריב ריבם. וקבע את קובעיהם נפש אחרי שהובאת אליו צעקת הדל לא יקח ממך ממון תחת הגזילה אשר גזלת אבל ישל אלוה נפשך. ונאמר (איוב כז) כי מה תקות חנף כי יבצע כי ישל אלוה נפשו, ונאמר (משלי א) כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח.

ומי שיצעיק ויצער אלמנה ויתום בין בגזל בין בעושק בין הכלמה וכל מיני הצער חייב מיתה בידי שמים. וכן הדיינים שיש בידם להציל גזול מיד עושק, ויתום לא ישפוטו, משפט מות להם שנאמר (שמות כב) כל אלמנה ויתום לא תענון. ואם ענה תענה אותו כי אם צעק יצעק אלי שמוע אשמע צעקתו וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתומים. פירוש - והיו נשיכם אלמנות כנגד עינוי האלמנה ובניכם יתומים כנגד עינוי היתום מדה כנגד מידה. והמצער כל איש מישראל אף על פי שלא נכתב בו העונשים האלה עובר בלא תעשה שנאמר (ויקרא כח) לא תונו איש את עמיתו, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה באונאת דברים הכתוב מדבר. והוא מענין הצער והמצוק מלשון (ישעיה מט) והאכלתי את מוניך את בשרם. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה כל השערים ננעלו חוץ משערי אונאה. ובמקום שדיבר הכתוב מאונאת ממון הזכיר שם מקח וממכר שנאמר (ויקרא כח) וכי תמכרו ממכר לעמיתך. ואמרו גדולה אונאת דברים מאונאת ממון שזה בגופו וזה בממונו. וזו נאמר בה (שם) ויראת מאלהיך וזו לא נאמר בה ויראת:

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions